

70-річчя

ЧЛЕНА-КОРЕСПОНДЕНТА НАН УКРАЇНИ

Л. А. ПИРОГА

1 березня виповнилося сімдесят років відомому вченому-медику, Заслуженому діячу науки і техніки України члену-кореспонденту НАН України Любомиру Антоновичу Пирогу.

Л. А. Пиріг народився на Івано-Франківщині в хліборобській родині. Навчався у Львівському медичному інституті, який закінчив з відзнакою у 1945 р. і до 1958 р. працював практичним лікарем на курорті Моршин. Опанувавши основи гастроентерології та курортології, він на підставі результатів власних спостережень публікує низку матеріалів, включаючи й дві книжки про Моршинський курорт. Потім — навчання в аспірантурі в Києві під керівництвом професора А. Л. Міхньова і захист кандидатської дисертації на тему «Деякі показники функціонального стану шлунка при лікуванні ревматизму та інфекційного неспецифічного поліартриту АКТГ і кортизоном».

З переходом на посаду асистента однієї з кафедр терапії Київського медичного інституту ім. О. О. Богомольця Любомир Антонович продовжує наукові дослідження в галузі гастроентерології, а з 1966 р. — в галузі нефрології під керівництвом професора А. П. Пелещука. У 1973 р. на пропозицію тодішнього директора Інституту урології та нефрології професора В. С. Карпенка вчений очолює відділ терапевтичної нефрології. Роботою цього відділу він керує дотепер, а з 1976 по 1990 р. обіймав ще й посаду заступника директора з наукової роботи.

Очолений Л. А. Пирогом відділ досліджує головним чином проблему гломерулонефриту — дуже поширеного патологічного стану нирок. Вивчаються його етіологія, патогенез, особливості обмінних процесів, імуногенез, перебіг у різні вікові періоди. Поглиблено опрацьовуються різні лікувальні підходи при цьому захворюванні. Досліджуються також проблеми «нирки і вагітність», «нирки та інфекція», аналізуються особливості перебігу гломерулонефриту у потерпілих внаслідок аварії на ЧАЕС. Багато зроблено тут для організації нефрологічної допомоги.

У захищеній у 1978 р. докторській дисертації «Еволюція гострого і хронічного гломерулонефриту» Л. А. Пиріг обґрунтував концепцію клінічної еволюції цього захворювання з виділенням його гіпертензивної стадії. Будучи тривалий час куратором нефрологічних санаторіїв Південного берега Криму, Любомир Антонович науково довів доцільність санаторного лікування в цій кліматичній зоні хворих на хронічний гломерулонефрит, людей з пересадженою ниркою.

Під керівництвом вченого захищено 18 кандидатських і 3 докторські дисертації. Він — автор більш як 400 наукових публікацій (з них — понад 20 посібників, монографій).

Окремою сферою турбот Л. А. Пирога є створення і розвиток нефрологічної допомоги в Україні. Багато сил доклав він до цієї справи як головний нефролог МОЗ (1979—1993), а також президент Української асоціації нефрологів (з 1982 р.). Постійну увагу приділяє організації обласних семінарів для нефрологів і терапевтів, проведенню всеукраїнських науково-практичних конференцій з питань нефрології. Йому належала ініціатива

створення кафедри нефрології Київської медичної академії післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика (1995), яку він очолює й тепер.

Підвищенню рівня знань лікарів з нефрології сприяли складені Любомиром Антоновичем та за його участю численні методичні рекомендації, інформаційні листи. Часто виступає він у пресі, на радіо, телебаченні як популяризатор знань з нефрології серед населення.

Широкий діапазон діяльності вченого на громадській ниві. Він — президент Всеукраїнського лікарського товариства, Світової федерації українських лікарських товариств, голова медико-екологічної секції та член президії ради товариства «Україна—Світ». Обирався народним депутатом Верховної Ради України першого скликання. Крім того, він входить до бюро Ради громадської ініціативи за здорову націю «Пульс України», вчених рад установ МОЗ, АМН України, редколегій та редакційних рад багатьох медичних наукових журналів і газет. У своїх численних публіцистичних статтях учений оцінює сучасний стан системи охорони здоров'я, демографічну ситуацію в Україні, обстоює загальнолюдську та професійну гідність Лікаря — Громадянина і Патріота.

Свій ювілей Л. А. Пиріг зустрічає сповнений енергії, працездатності, творчих планів. Наукова громадськість, колеги і друзі сердечно вітають Любомира Антоновича з ювілеєм, бажають йому здоров'я і нових звершень.